Kollár Ferenc

ORGOVÁNY ERIKA
DÉMONOK ÉS ANGYALOK KÖZÖTT

ORGOVÁNY ERIKA (Gyula, 1953-) festőművész, képzőművész-pedagógus. Gyermekként Kondoroson élt, tízéves kora óta szegedi. 1977-ben diplomázott, rajzpedagógusként tevékenykedett,közben mestere, Vinkler László a képzőművész pálya felé terelte. Lírai és expresszív hangvételű alkotásai érzékeny lelkialkatát tükrözik. Műveiben az élet rejtett összefüggéseit fürkészi. Mesterei: Vinkler László, Pataki Ferenc.

„Vajon milyen ihletettség által festettem ezeket a képeket? Azt hiszem, hogy erősen hittem abban, hogy a világ úgy fogad engem, ahogyan én a világot, ezért nem voltam hajlandó felvértezni magam. Végzetes tévedés volt! Erre akkor döbbentem rá, amikor kettesben maradtam a festővászonnal, a legcsalárdabb baráttal, hiszen az minden engem érintő érzést felszínre hozott, kifecsegett. Feltárta mérhetetlen fájdalmamat a világban állandósult értelmetlen harcok miatt. Kíméletlenül tárta fel az emberi gyarlóságok okozta végtelen keserűségemet. Torokszorító, zsibbadt állapot, lélekben most is védtelen vagyok! Lelkem derűjét zöldhályog feszíti. Próbálok kapaszkodót keresni, sajnos mások gondolatai erősítik a tudatalatti érzéseimet. Manapság ezek a félelmek még fokozottabban jelen vannak az életünkben, amelyek erőteljesen törnek felszínre."

Orgovány Erika

„Orgovány Erika, festőnő, pedagógus, édesanya, Nő és jó barát. Le a kalappal a gyermeket szülő és nevelő, felnevelő festőnők előtt. Hátha még ez az asszonyi hivatás pedagógus munkával is jár! Fokozzam ? Büszke vagyok arra, hogy régi főiskolai tanárságom idejéből ismerem őt … Mindig szerettem finom rajzait, kis képeit madarakról, virágokról gyermekekről. Végtelen szelídség, odaadás, színbeli visszafogottság jellemezte munkáit. Leginkább az intim szó illik mindenre, jellemzés gyanánt…. A világnézet és a tiszta művészi gyakorlat összekapcsolódását érhetjük tetten a ritka hangulatú képeiben."

Pataki Ferenc festőművész

„A váltás igen látványos kívül-belül, tehát úgy tartalmilag, mint formailag. A régebbi képek békés nyugalma és harmóniája helyett egy problémásabb téma került a művész fókuszába: az ember belső világa, amibe épp úgy beletartoznak az érzések, a magatartások, és az egymáshoz való viszonyulások. Mondhatni, létkérdések állnak egy ideje Erika érdeklődésének a középpontjában, amelyek persze nem (mindig) életet vagy halált jelentenek, hanem nagyon is ismerős, a hétköznapok egymásutániságában felmerülő, ám mások által nem mindig látható, belső morális felvetések."

Ibos Éva művészettörténész-kritikus,
a Móra Ferenc Múzeum munkatársa

„Az ókori mitológia és a keresztény kultúra, a klasszikus hagyományok szereplői és szép emlékei ebben a képi világban is főszerepet kapnak ugyan, csakhogy éppen jelentésüket fogalmazza át egy-egy perspektívaváltás, egy-egy szokatlan szín, kontraszt, tónus, árnyalat, vagy éppen a vázlatszerű kompozíció töredezettsége, zaklatottsága. A legtöbb képen átsüt torz világunk válsága, értékvesztettsége, mindennapjaink bántó, fájó ostobasága, – de vegyük észre – az ellentétes esztétikai minőségek együttes jelenlétén keresztül olykor megcsillan a groteszk, benne a talán felkönnyítő komikum is. Erika maga hívta fel a figyelmemet rá, hogy mai megjelenése művészi hitvallásának tudatosan vállalt kiegészítése. Ezúttal nem gyönyörködtetni szeretne, hanem megmutatni nyugtalanító érzéseit, gondolatait, irritált közérzetét, hogy képi fogalmazványai válaszolhasson; Ilyenné lett a világunk."

Dr Kovács Zoltán Ambrus c. egyetemi docens

„Orgovány Erika művei lelkének evilági projekciói – művei valójában érzéseinek újbóli kivetítése a térbe, amelyben az ingerek alapjául szolgáló tárgyak vagy események találhatók, miáltal e tárgyak vagy események

objektívként, azaz saját testünkön vagy képzeletünkön kívüliként azonosíthatók és a szubjektív adottságoktól megkülönböztethetők.
Erika egy igazi intellektuális festő, nem felvett allűrökkel manipuláló, hanem olyan őstehetség, akit lelki predestinációja viszi az angyalok világába.
Erika tudja, mit fest és nem a pénzért fest. Ő is olyan, mint akire a művészettörténészek azt szokták mondani, hogy érdemes képet szerezni tőle, mert egyszer majd sokszorosát fogja érni. Nyugat-európai műkereskedők dörzsölik a markukat, amikor 2000 euróért megszereznek egy Orgovány-festményt, mert tudják, hogy hamarosan nagy haszonnal adhatják tovább a nyugati, hozzáértő közönségnek, amely friss, kicsit kelet-európai látásmódra vágyik."

Kollár Ferenc főszerkesztő

„Orgovány Erika képei valójában vonalak, színfoltok, árnyalatok, alakok. Kontúr-szövedékek. Térstruktúrák, dimenziók. Ritmusok, némán beszédesek. Netán dallamok; ritmusok és dallamok kifejezett hang-érték nélkül: talán csak néma, fekete betűként sárguló papiroson, gazdagabban, tartalomtól telítettebben akármilyen hangzavarnál. Ritmusok, ismét ritmusok. A jelek elrendeződése. Érzéki benyomások, amelyek a szellemet szólítják. Mert szellemmel telítettek.
Művei a szellem menedéke és oázisa. Egyben a kultúra sajátságos megnyilvánulásmódja. Sokan sokfélét mondanak, tanítanak művészetről és kultúráról, egyvalami azonban bizonyos: a két fogalom gyökerei valahol a mélyben elválaszthatatlanul összekapaszkodnak. A mindkettőt tápláló, ősi televényben. És ha idefent, a földfelszínen olykor el is látszanak különülni, művészet és kultúra nem lehetnek meg egymás nélkül. A művészetet a kultúra élteti, a kultúrának meg a művészet mutat mértéket, kölcsönöz tartást. Nehéz volna túlbecsülni ezt a kettős köteléket. Kivált manapság, amikor kultúránkat a civilizáció, művészetünket pedig az öncélú látványosság fenyegeti elnyeléssel.
Itt az ideje, hogy kommunikációs özönünk közlései ismét tartalommal telítődjenek. Szellemi szomj fojtogat az üres ingerek zuhatagában. A világ belefulladóban az energiaitalok áradatába, és az ivóvízkészletek mind mélyebbre húzódnak vissza. Erre ébred rá valahányszor hiteles műalkotással találkozik az ember.
A világ szüntelen fecserészéssel zsibbaszt mindenfelől. A mű? Elhallgatásra hív. Megtorpanásra a felszínesség áradatában. Elmélyülésre. Épületes egyedüllétre. Csak a mű, csak a szemlélő. Ami már-már a szabadság átélésének tetőfoka, ahol a lélek úgy érzi: a végtelen terekben merítkezik meg. Mi a szabadság? Amikor csak az én és csak az Isten. Csak az Isten az énben, csak a kettő egymásban, ahol a kettő már-már egy. A mű ebből az élményből nyújt ízelítőt. Ahol műalkotás, ott a világ teljessége, ott a lét eredeti üdesége!
Titok? Amennyiben maga a lét az. Titoktalan léttel ellenben minek is bíbelődnénk? A létezés elragadó titokzatosságának száműzése az életünkből pszichiátriai képlet. Tömegbetegség. Lelki nyomor. A mű tehát a lélek megváltója. Előregyártott, konyhakész világunkban az eredendő és megrázó léttapasztalás kiváltságos színhelye.
A mű: csoda. Ne szégyelljük kimondani. Valami, ami kicsivel előbb nem is létezett még, immár örökre és kitörölhetetlenül ott rezeg a világ egészben. A mű szentséges csodatétel. És mert a kultúra öntükre és mércéje: a mű ünneplésre méltó, valahányszor megszületik és elébünk tárja magát-magunkat.
Mi volna minden kommunikáció célja, ha nem ez? Egymás felé terelni, egybegyűjteni az eredendően egybetartozókat. Föltárni, ami eleve adott. Összekötözni, amit szálaira tépáztak kósza szelek. A szellem kévéibe kötni a tarló fölött lebegő, céltalan kergetőző szalmaszálakat."

Marton Árpád költő

ERIKA ORGOVÁNY (Gyula, 1953-) painter, artist-teacher. She lived in Kondoros as a child and in Szeged since the age of ten. In 1977, she graduated as an art teacher, while her master, László Vinkler, steered her towards a career as a fine artist. Masters: László Vinkler, Ferenc Pataki. Her works in a lyrical and expressive tone reflect a sensitive soul, exploring the hidden contexts of life.

It was written about her:

Ferenc Pataki - painter:

Erika Orgovány, painter, teacher, mother, woman and good friend. I doff my hat to painters who are raising children, even more so if this female profession involves teaching as well! Should I expand? I am proud to know her from the time when I was a teacher of the art college. I have always loved her delicate drawings, little pictures of birds, flowers and children. Her works were characterized by endless gentleness, devotion and colour restraint. The word intimate is most fittingly describes her work. The connection between the ideology and pure artistic practice can be seen in her rare images.

Szeged, 2005

Éva Ibos - art historian-critic, employee of the Ferenc Móra Museum:

Her development has been very spectacular, both in terms of content and form. Instead of the peaceful serenity and harmony of the older images, a more problematic theme has come into the artist's focus: the inner world of man, which includes feelings, behavior, and attitudes toward each other. It can be said that questions of existence have been at the center of Erika's interest for some time. This does not (always) mean life or death, but includes very familiar internal moral propositions that arise in the sequence of everyday life, although they are not always visible to others.

Szeged 2017

Dr. Zoltán Kovács Ambrus c. Associate Professor:

Ancient mythology and Christian culture, the characters and beautiful memories of classical traditions also play a major role in this pictorial world, except that their meaning is being reworked through a change of perspective, an unusual colour, contrast, tone, hue, or the fragmentation and disturbance of the sketch-like composition. Through most of the pictures shine the crisis of our distorted world, the devaluation, the hurtful, painful nonsense of our everyday lives. However, let us notice, through the coexistence of opposing aesthetic qualities, it is sometimes lightened by a grotesque comic element. Erika herself drew my attention to the fact that today's appearance is a consciously undertaken complement to her artistic creed. This time, she does not want to delight, but to show her disturbing feelings, thoughts and irritated well-being, to speak with her pictorial expressions: This is how our world has become.

Szeged, 2015

Szakmai tevékenysége

1980-2001 Rajz-művészettörténet oktatás, főiskolai-szakvezető tanár.
1980-2001 Művelődés szervező, képzőművészeti-kör vezető, tehetséggondozó.
1980-2006 Pedagógiai tevékenység: művészettörténet, rajzolás festés alapismeretek, tér- és tárgyábrázolás, képalkotás, mintázás, alkotótáborok, szabadiskola vezetése és kiállítások szervezője.
1981-1997 Mártélyi Szabadiskola alkotói közösségének aktív tagja.
1984-1994 Csongrád Megyei Rajztanár Stúdió tagja.
2001-2006 Alapfokú Művészeti Iskola tagozatvezető.
2005-2011 Szegedi Tudomány Egyetem – művészetterapeuta.

Önálló kiállításai (40 önálló tárlat)

1987 – Szeged, Sajtóház.
1990 – Forráskút, Művelődési Ház.
1991-1994 Kiskunhalas, Iskola Galéria.
1992 – Szeged, Tv Székház.
1993-1995 Szeged, Keret Galéria.
1994 – Domaszék, Művelődési ház.
1997 – Algyő, Faluház.
2001 – Szeged, Körösy József Galériája.
2002 – Szegedi Művészklub.
2003 – Szeged, Kőrösy Galéria.
2003 – Miskolc Városi Galéria.
2004-2012 Szeged, Víztorony (állandó kiállítás).
2005 – Kiskunfélegyháza, Művelődési Ház.
2005 – Szeged Gedói Iskola Galéria.
2006 – Mórahalom (szobor avatás).
2007 – Szeged, Nemzetiségek Háza.
2007 – Pécs, Klub Galéria.
2009 – Szeged, Dóm.
2009 – Szeged, Somogyi Könyvtár.
2010 – Szeged, Kőrösy Galéria.
2010 – Mórahalom, Szent Erzsébet Gyógyfürdő.
2012 – Mórahalom, Aranyszöm Rendezvényház.
2015 – Szeged, EDF Galéria.
2016 – Szeged, Móra Ferenc Múzeum, Fekete Ház.
2016 – Mártély, Művészkör.
2016 – Mártély, Tájvédelmi Körzet.
2017 – Szeged, Somogyi Könyvtár.
2019 – Szeged, Dugonics András Piarista Gimnázium.

Csoportos kiállításai (30 kiállítás)

1981- 1997 Hódmezővásárhely,Tornyai János Múzeum
1981- 1997 Szeged, Bálint Sándor Művelődési Ház,
1998 – Szeged Városi Galéria.
2001 – Szegedi Kortársművészek, Kőrösy Galéria.
2001 – Szegedi Kőrösy Galéria
2007-2008 Hajdúnánás Kéky Lajos Városi Művelődési Központ Galéria.
2009-2010 Szőgyén, Városi Képtár.
2011 – Bácskossuthfalva, 9+1 Galéria.
2015 – EDF Galéria, Mártély 50'.
2017 – EDF Galéria, Szóvirágok.

Grafikai munkái

– Természetismeret tankönyv, Mozaik Tk. (ISBN:963-697-107-2).
– Természetismeret munkafüzet Mozaik Tk. (ISBN: 978-963-679-741-2).
– Maynooth University:Maynooth madárvilága Printed by Castletown Press, Celbridge, Co. Kildare 1995.
– Kemence füzetek (ISSN 1589-9578).
– Szakál Zsolt: Új jeles napok a pusztán 10633 /2003.
– Molnár Ibolya : Homokország rejtekútjain (ISBN:963-210-254-1).
– Lovászi Péter: Gyere velünk madárlesre!, 2003. (ISBN 963-210-255-X).
– Fűzné Kószó Mária: Öttömösi erdőjáró, 2003.
– Szegedi Vox Nova Kórus - CD borító
– Savanya István, költő-zeneszerző – CD borító.

Alkotásai közgyűjteményekben

– Szeged Megyei Jogú Város Önkormányzata.
– Hódmezővásárhely Megyei Jogú Önkormányzata.
– Mórahalom Városi Önkormányzata.
– Szőgyéni Galéria.
– Hajdúnánási,Városi Galéria.
– Bácskossuthfalva, 9+1 Galéria.

Köztéri munkái

2006 – Mórahalom, Nepomuki Szent János szobor.
2010 – Mórahalom, Szent Bernedett, textil-intarzia.

Hivatkozások

https://www.virusnaplo.hu/2020-december-13-advent-harmadik-vasarnapja/
https://www.youtube.com/watch?v=HIWLRRWcHQY
https://www.youtube.com/watch?v=yRllwUWAYPA
http://acta.bibl.u-szeged.hu/68950/l/vallasi_kulturakutatas_konyvei_041_206-217.pdf
https://viztorony.hu/h/csongrad/szeged/02f5.html
https://www.delmagyar.hu/szeged_hirek/szobrot_adott_ajandekba_a_festomuvesz/228 3020/
https://www.szegedilap.hu/cikkek/muveszet-tortenes/hegedus-reka-toth-edit--magyar-horvat-festmenykavalkad.html
http://www.szegedivoxnova.hu/galeria.php?album=valogatas
https://www.delmagyar.hu/szeged-es-kornyeke/igyal-a-forrasbol-mosdj-meg-a-vizeben-3815779/
https://szeged.hu/kepriport/1491/orgovany-erika-kepei-az-edf-galeriaban
https://moramuzeum.hu/ismet-szalon_est-a-fekete-hazban/
https://www.promenad.hu/2016/05/07_kiallitas-a-nosztalgia-jegyeben/
https://szeged.hu/archiv/34598
https://szepi.hu/hirek/2018-2019/meghivo-0
Marton Árpád:Szépségszalon (Mélyinterjú, Katolikus Rádió – 2015.)
https://szeged.hu/hirek/19315 videó

A költő
70x100, vegyes technika,
aranyozott papír

Békegalamb
70x100, vegyes technika, papír

A kutató
70x100, akril, vegyes technika, papír

Jónás
70x100, akril, vegyes technika, papír

Angyali üdvözlet
70x100, vegyes technika, akril, papír

Judith
70x100, vegyes technika, akril, papír

Szent György legyőzi a sárkányt
70x100, akril, vegyes technika, papír

Szent Bernadett
180x220, selyem intarzia, mórahalmi oltárkép

Medusa
70x100, akril, vegyes technika, papír

Démonok
70x100, akril, vegyes technika, papír

A pokol kapuja
25x35, akvarell, papír

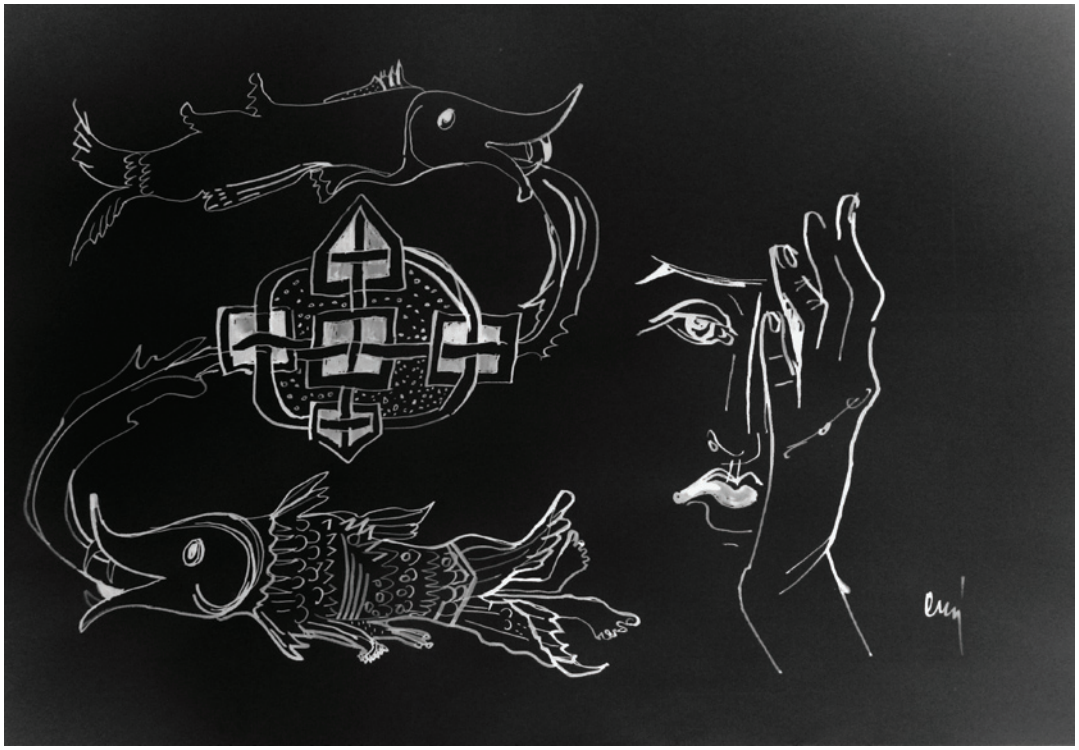
Mindennapi
piéta
114x130,
selyem

Kiűzetés a paradicsomból
114x130, selyem

Méreg a gyanú
50x40, diópác, nád, papír

Halak
22x33, akvarell, papír

Éva almával
25x25, olaj, vászon

Kiskirálylány
30x30, olaj, vászon

Gránátalma
21x15, akvarell, papír

Covid
30x40,
diópác, nád,
papír

A Nő
40x40, olaj, vászon

Antigone
70x100, vegyes technika, papír

Apokalipszis lova
185x150, olaj, vászon

Kollár Ferenc
ORGOVÁNY ERIKA DÉMONOK ÉS ANGYALOK KÖZÖTT

Kiadó
Magyar Kultúra Emlékívek Kiadó

Nyomda
E-Press Nyomda

ISBN 978-615-82147-3-5